

BETÆNKNING**Afgivet af Fiskeri-, Fangst- og Landbrugsudvalget****vedrørende**

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at udføre en undersøgelse af bæredygtig græsning. Undersøgelsen skal fokusere på græsningsarealer, som i dag anvendes til dyrehold samt arealer i umiddelbar tilknytning hertil, og vurdere, hvor stort et husdyrhold vegetationen kan bære, således, at der sikres en optimal produktion på lang sigt. Undersøgelsens resultater skal fremlægges under FM2018.

Medlem af Inatsisartut, Jens Immanuelson, Siumut

Afgivet til forslagens 2. behandling

Udvalget har under behandlingen senest bestået af:

Inatsisartutmedlem Karl-Kristian Kruse, Siumut, fm.
Inatsisartutmedlem Michael Rosing, Demokraterne, nfm.
Inatsisartutmedlem Jess Svane, Siumut
Inatsisartutmedlem Ane Hansen, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartutmedlem Hans Aronsen, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartutmedlem Villy Olsvig, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartutmedlem Henrik Fleischer, Partii Naleraq

Udvalget har efter 1. behandlingen d. 6. oktober gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål

Forslaget indebærer, at Naalakkersuisut vil blive pålagt at gennemføre en undersøgelse af bæredygtig græsning. Undersøgelsen skal fokusere på græsningsarealer, som i dag anvendes til dyrehold, foruden arealer i umiddelbar tilknytning hertil – samt indeholde en vurdering af, hvor stort et husdyrhold vegetationen kan bære. Dette bl.a. for at forhindre overgræsning – og for at sikre optimal produktion på langt sigt. Undersøgelsens resultater vil skulle fremlægges under FM2018.

1. behandling af forslaget i Inatsisartut

Forslaget blev – efter overvejende positiv, om end blandet tilslutning – henvist til videre behandling i Fiskeri-, Fangst- og Landbrugsudvalget.

Høringssvar

Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug har haft forslaget i høring. Udvalget har i forlængelse heraf indhentet kopi af høringssvarene¹, som vedlægges betænkningen som bilag.

Udvalgets behandling af forslaget

Forudsætningen for en bæredygtig udnyttelse af græsarealerne må grundlæggende være, at antallet af græssende dyr er proportionalt med græsarealernes produktivitet, foruden evne til gendannelse.

Udvalget konstaterer herunder, at der med Landstinglov nr. 5 af 2. maj 1996 om landbrug er skabt mulighed for (hjemmel til), at Naalakkersuisut kan fastsætte regler for anvendelsen af græsningsarealerne for derigennem (bl.a.) at værne mod overgræsning, foruden at bidrage til genskabelsen af vegetation, hvor overgræsning allerede måtte være forekommet. Naalakkersuisut har således mulighed for at regulere græsningstrykket gennem (f.eks.) bestemmelser omkring antallet af dyr i de enkelte græsningsområder samt fastsættelsen af bestemmelser om, hvornår afgræsningen må finde sted.

Udvalget noterer herunder videre, at det af betænkningen² til Landbrugsloven fremgår, at:

”Det er Fiskeriudvalgets grundlæggende opfattelse, at al landbrugsvirksomhed skal ske på et bæredygtigt grundlag, så man eksempelvis ikke overudnytter græsnings- eller markarealer med erosionsfare til følge.

Udvalget er derfor enig med de af Atassut under 1. behandlingen af lovforslaget fremsatte bemærkninger om, at antallet af husdyr på de enkelte landbrug skal afpasses efter græsningsområdernes bæreevne.

Under udvalgets drøftelse af punktet gik man nøje gennem indholdet af forslagets §§ 5 og 6 samt § 13 for at se, hvorvidt disse bestemmelser i tilstrækkelig grad sikrer en forsvarlig drift og mulighed for at regulere antallet af dyr i græsningsområderne samt på de enkelte brug, så overgræsning undgås.”

Forudsætningen for Landbrugslovens vedtagelse forekommer dermed også at have været, at der i loven indgik effektive foranstaltninger til sikring af græsningsarealerne, hvormed Landstingets Fiskeriudvalg også (mere eller mindre direkte) kan siges at have pålagt

¹ Høringsrunden har i to tilfælde haft karakter af en telefonsamtale, hvor Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug har indgået i dialog med hhv. Konsulenttjenesten for Landbrug og Grønlands Naturinstitut. Departementet har i den forbindelse udarbejdet et telefonnotat for hver af samtalerne, som i det følgende vil anses som omfattet af betegnelsen ”høringssvar”.

² Forslag til Landstingslov om Landbrug (FM1996/24). Landstingets Fiskeriudvalg, 25. april 1996.

Landsstyret (nu Naalakkersuisut) er tilsynspligt. Foranstaltningernes anvendelse må således alt andet lige (logisk set) antages at forudsætte en konkret og opdateret viden om græsningsarealernes tilstand, idet Landsstyret/ Naalakkersuisut ellers kun vanskeligt vil have mulighed for at vurdere foranstaltningernes effekt, foruden behovet for eventuelle yderligere tiltag.

Udvalget konstaterer herunder, at det af Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 22 af 8. september 2000 om forvaltning af græsningsområder og husdyr fremgår, at Landsstyret fastsætter et øvre græsningstryk for hvert græsningsområde, udtrykt som det antal husdyr, der må græsse i det pågældende område. Fastsættelsen kan ske årligt eller efter behov.

I bekendtgørelsen anføres endvidere, at enhver driftsenhed skal have tildelt en græsningskoncession for at lade deres husdyr få adgang til græsning i områder, hvortil driftsenheden ikke har arealtildeling. Koncessionen tildeles for ét år ad gangen, på baggrund af en afgørelse, hvori der skal lægges vægt på en rationel og bæredygtig anvendelse af græsningsressourcerne.

Konsulenttjenesten for Landbrug har i den forbindelse oplyst:

”at seneste data med relation til fåregræsning stammer fra undersøgelser fra 1980’erne samt andre mindre undersøgelser, der ikke var tilbunds gående, men dog nyere end 1980’erne. Disse omfatter kun græsningsområder i nærhed af hegn i forbindelse med hegnopsættelse. Samtidig anfører Konsulenttjenesten for Landbrug, at en enkelt sæsons undersøgelser ikke er tilstrækkelige, til at tilvejebringe det nødvendige datagrundlag for at understøtte en bæredygtig udnyttelse af græsningsområder.”

Grønlands Naturinstitut har bekræftet, at ”der mangler en dokumenteret kvantificering af markers græsningsmæssige bæreevne i relation til fåregræsning” – og i den sammenhæng anført, at ”der vil være en anseelig geografisk variation i den græsningsmæssige bæreevne, hvorfor vegetationsundersøgelser bør dække de forskellige landbrugsmæssige områdetyper der findes”.

Udvalget finder i forlængelse heraf, at der med nogen ret kan stilles spørgsmål ved, hvordan Naalakkersuisut meningsfuldt fastsætter et øvre græsningstryk, herunder påser Konsulenttjenestens årlige udstedelse af græsningskoncessioner, hvis der ikke foreligger oplysninger om græsningsarealernes egentlige tilstand og bæreevne.

Udvalget anerkender herunder, at manglen på information ikke nødvendigvis indebærer, at græsningsarealernes bæredygtighed er under udfordring – men i fraværet af anden information, kan det heller ikke afvises.

Forslagsstiller udtrykker i den sammenhæng en formodning om, at bæreevnen – og dermed

bæredygtigheden – kunne være under pres. En formodning, som svarnotatet til førstebehandlingen forekommer at dele, idet svarnotatet erkender, at der som en konsekvens af de senere års tørke kan forekomme overgræsning flere steder i Sydgrønland. Formodningen forekommer endvidere delvist sandsynliggjort af den rapport, som Norges Teknisk-Naturvidenskabelige Universitet udgav i november 2008³, hvori fårehold i den nordatlantiske region blev undersøgt – uden at udvalget dog her skal forholde sig til det nærmere indhold af rapporten, og de deri anvendte metoder. Omvendt anfører Nordisk Ministerråd (2009), at Grønland – som Færøerne – har problemer med intens græsning og slitage af vegetationen, hvilket leder til erosion, men at der på trods af lokale tilfælde af overgræsning, ikke desto mindre burde være plads til dobbelt så mange får i Grønland end de daværende ca. 20.000⁴.

Udvalget forstår svarnotatet således, at Naalakkersuisut principielt ikke er imod en undersøgelse af bæredygtig græsning⁵, men at Naalakkersuisut dog nærer nogle forbehold omkring forslagets økonomiske konsekvenser, foruden tidsfristen for undersøgelsens færdiggørelse, hvorfor Naalakkersuisut samlet set indstiller forslaget til forkastelse.

Udvalget anerkender – med udgangspunkt i høringssvarene – at en fyldestgørende undersøgelse formentlig forudsætter flere års indsamling og vurdering af data, og derfor ikke kan afgrænses til studiet af en enkelt græsnings sæson. Udvalget anerkender herunder videre, at der i forlængelse heraf kan være behov for en nærmere afklaring af undersøgelsens metode og egentlige omfang, herunder de afledte økonomiske konsekvenser. Dette for at sikre, at Inatsisartut træffer afgørelse på et oplyst grundlag. Udvalget finder på den baggrund anledning til at fremkomme med følgende ændringsforslag:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges senest til EM2017 at fremlægge forslag til en undersøgelse af bæredygtig græsning, hvori indgår en beskrivelse af undersøgelsens metode, tidshorisont og omkostninger. Undersøgelsen skal tage udgangspunkt i græsningsområder, som i dag anvendes til dyrehold, foruden arealer i umiddelbar tilknytning hertil – samt indeholde en vurdering af, hvor stort et græsningstryk græsningsområderne og de tilstødende arealer kan bære uden at forringe bæredygtigheden.

Udvalget ønsker med ændringsforslaget at understrege sin principielle tilslutning til forslaget, foruden at bidrage til en større afklaring af, hvad undersøgelsen indebærer af praktiske og økonomiske konsekvenser – herunder, længden af en realistisk tidshorisont for

³ "Sheep grazing in the North-Atlantic region – A long term perspective on management, resource economy and ecology". Norges Teknisk-Naturvitenskapelige Universitet (NTNU), Trondheim, november 2008, s. 45 og 53.

⁴ Faktaark om bæredygtig får- og rensdyrgræsning i Norden, Nordisk Ministerråd, august 2009.

⁵ I svarnotatet anføres således, at "Naalakkersuisut vil derfor arbejde for at der igangsættes tilbunds gående undersøgelser af lokale græsningskoncessioners bæreevne for at imødegå overgræsning og dermed en underminering af grundlaget for landbrugserhvervet" samt, at "Naalakkersuisut vil [...] videreføre Klimatilpasningsredegørelsens konklusioner og anbefalinger i arbejdet omkring bæredygtig græsning, herunder også adressere mulighederne for udvidelse af græsningsarealer og marker til grovfoderproduktion".

undersøgelsens færdiggørelse.

Udvalget skal herunder for god ordens skyld anføre, at ændringsforslaget – efter udvalgets bedste overbevisning – indebærer to muligheder, idet Naalakkersuisut enten kan vælge at fremlægge et beslutningsforslag eller lade undersøgelsen indgå som en direkte del af finanslovsforslaget for 2018.

Forslagets økonomiske konsekvenser

Det fremgår af § 33, stk. 1, i Inatsisartuts Forretningsorden, at de økonomiske og administrative konsekvenser ved realiseringen af beslutningsforslag skal beskrives i forslagets begrundelse.

Beskrivelsen af de økonomiske konsekvenser ved forslagets realisering synes imidlertid ikke tilstrækkeligt fyldestgørende. Indholdet af høringssvarene, foruden svarenotatet til førstebehandlingen, sandsynliggør således, at en undersøgelse af bæredygtig græsning formentlig er mere omfattende end forudset i det oprindelige forslag.

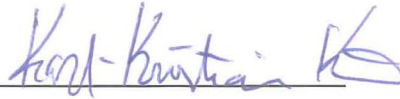
Udvalget har i forlængelse heraf formuleret et ændringsforslag, som skal bidrage til en nærmere afklaring af undersøgelsens reelle omfang og omkostninger – og dermed et mere fyldestgørende beslutningsgrundlag på baggrund af hvilket, Inatsisartut efterfølgende kan træffe afgørelse. De økonomiske konsekvenser forbundet med ændringsforslaget anses for begrænsede, og burde umiddelbart ikke udgøre mere end $\frac{3}{4}$ AC-årsværk (omkring 375.000 kroner).

Udvalgets indstillinger

Et enigt udvalg indstiller nedenstående ændringsforslag til vedtagelse:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges senest til EM2017 at fremlægge forslag til en undersøgelse af bæredygtig græsning, hvori indgår en beskrivelse af undersøgelsens metode, tidshorisont og omkostninger. Undersøgelsen skal tage udgangspunkt i græsningsområder, som i dag anvendes til dyrehold, foruden arealer i umiddelbar tilknytning hertil – samt indeholde en vurdering af, hvor stort et græsningstryk græsningsområderne og de tilstødende arealer kan bære uden at forringe bæredygtigheden.

Med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Karl-Kristian Kruse

Formand

Michael Rosing

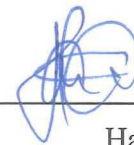
Næstformand

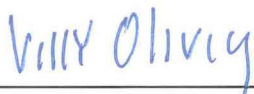
Jess Svane

Ane Hansen

Hans Aronsen

Villy Olsvig

Henrik Fleischer

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliami Siulittaasoq Karl-
Kristian Kruse
Formand for Fiskeri-, Fangst- og Landbrugsudvalget Karl-Kristian Kruse

Ilanngussaq Bilag

UKA 2016/34-mut tunngatillugu tusarniaanermi akissuteqaatit assilineri Kopi af høringssvar vedr. EM 2016/34

19-07-2016
Sags nr. 2016-6067
Akt. nr. 3172173

Matumuuna nassiunneqarpoq UKA 2016/34-imut tunngatillugu tusarniaanermi
akissuteqaat.

Postboks 269
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 55
E-mail: apnn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Hermed fremsendes høringssvar vedr. EM2016/34 som efterspurgt.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Nikolaj Jeremiassen

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoq

Telefonikkut Iisimatitsissut Telefonnotat

Sullissisoq Sagsbehandler	Mikkel Bojesen (Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug)
Oqaluusara Jeg har talt med	Josephine Nymand
Ulloq/piffik Dato/tidspunkt	13-09-2016

Sags nr. 2016-6067
Dok. nr. 3757409

Postboks 269
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 55
E-mail: apnn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Vedrørende: Efterårssamlingen 2016/34

Naturinstituttet bekræfter, at der mangler en dokumenteret kvantificering af markers græsningsmæssige bæreevne i relation til fåregræsning. Naturinstituttet anfører endvidere, at der vil være en anseelig geografisk variation i den græsningsmæssige bæreevne, hvorfor vegetationsundersøgelser bør dække de forskellige landbrugsmæssige områdetyper der findes. Slutteligt anfører Naturinstituttet, at flere års undersøgelser vil være påkrævet for at kunne tilvejebringe det ønskede datagrundlag.

Pinngortitaleriffiup uppernarsarpaa narsaatini neriniartitsivinni savat nerinerisa qanoq annertutigisumik nammassinnaanerani uppersaatitalinnik misissuinerit amigartut. Pinngortitaleriffiup ilanngullugu oqaatigaa sumiiffinni assigiinngitsuni naasoqassutsip qanoq nammataqarsinnaatiginera allanngorartuusoq, taamaammat naasoqassutsimut misissuinerit sumiiffinni assigiinngitsuni ingerlanneqarnissaat pisariaqassasoq. Naggasiullugu Pinngortitaleriffiup oqaatigaa ukiuni arlaqartuni misissuinerit ingerlanneqarnissaat pisariaqassasoq paasissutissat naammattut pigilerneqassappata.

Telefonikkut Ilisimatitsissut Telefonnotat

Sullissisoq Sagsbehandler	Mikkel Bojesen (Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug)
Oqaluusara Jeg har talt med	Aqqalooraq Frederiksen
Ulloq/piffik Dato/tidspunkt	13-09-2016

Sags nr. 2016-6067
Dok. nr. 3757409

Postboks 269
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 55
E-mail: apnn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Vedrørende: Efterårssamlingen 2016/34

Konsulenttjenesten for Landbrug oplyser, at seneste data med relation til fåregræsning stammer fra undersøgelser fra 1980'erne samt andre mindre undersøgelser, der ikke var tilbundsgående, men dog nyere end 1980'erne. Disse omfatter kun græsningsområder i nærhed af hegn i forbindelse med hegnopsættelse. Samtidig anfører Konsulenttjenesten for Landbrug, at en enkelt sæsons undersøgelser ikke er tilstrækkelige, til at tilvejebringe det nødvendige datagrundlag for at understøtte en bæredygtig udnyttelse af græsningsområder.

Nunalerinermik Siunnersorteqarfik ilisimatitsivoq savanut neriniartitsivinnut tunngasunik misissuinerit paasisat kingulliit 1980-ikkunnili ingerlanneqarnikuusut. Taamanili misissuinerit annikinnerusut ingerlanneqarsimapput, 1980-ikkunniilli nutaajunerugaluarlutik neriniartitsiviit ungalutaasa eqqaani ungalunik nappaanerup nalaani misissuinerneersuullutik. Ilutigalugu Nunalerinermik Siunnersorteqarfik ilisimatitsivoq ukiup ilaata ataasiinnaap ingerlanerani neriniartitsivinnik nungusaataanngitsumik atuinissamut misissuinerit paasisutissanik naammaattunik pissarsinissamut naammaangimmata.

Allakkiaq Notat

Uunga
Til

Fiskeri-, Fangst- og Landbrugsudvalget

13-10-2016
Sags nr. 2016-6067
Dok. nr. 3757409

Assinga uunga
Kopi til

Postboks 269
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 55
E-mail: apnn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Efterårssamlingen 2016/34

PANN-ip akissuteqaataa nutsigaq:

"Aluu APNN

Pinngortitamut, Avatangiisinut Nukissiuuteqarnermullu Naalakkersuisoqarfik
(PANN) tusarniaanermut qujavoq nalunaarluni tusarniummut oqaaseqaateqarani.

Inussiarnersumik Inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen
Best regards

Nathia Hass Brandtberg

AC-fuldmægtigi . AC-fuldmægtig . Head of Section"

Brevdato 20-09-2016

Afsender Nathia Hass Brandtberg (Sagsbehandler, Departementet for Natur, Miljø og Energi)

Modtagere Officiel post til APNN Naalakkersuisoqarfik (Postkasse, Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug)

Akttitel PANN's hørings svar vedr. EM2016 pkt. 34 svarnotat og oplæg til Naalakkersuisut

Identifikationsnummer 3594102

Versionsnummer 1

Ansvarlig Nathia Hass Brandtberg

Vedlagte dokumenter Aktdokument

Dokumenter uden PDF-version (ikke vedlagt)

Udskrevet 13-10-2016

Til: Officiel post til APNN Naalakkersuisoqarfik (APNN@nanoq.gl)
Cc: Mikkel Bojesen (mboj@nanoq.gl), Camilla Østbirk (caos@nanoq.gl), Martin Schiøtz (MASC@nanoq.gl)
Fra: Nathia Hass Brandtberg (nhbr@nanoq.gl)
Titel: PANN's hørings svar vedr. EM2016 pkt. 34 svarnotat og oplæg til Naalakkersuisut
Sendt: 20-09-2016 09:24:11

Kære APNN

Departementet for Natur, Miljø og Energi (PANN) takker for høringen, som ikke giver anledning til bemærkninger.

Inussiarnersumik Inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen
Best regards

Nathia Hass Brandtberg

AC-fuldmægtigi . AC-fuldmægtig . Head of Section

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

Pinngortitamut Avatangiisinut Nukissiuuteqarnermullu Naalakkersuisoqarfik (PANN)
Departementet for Natur, Miljø og Energi
Ministry of Nature, Environment and Energy

Oq./Tel.: +299 34 67 19 . nhbr@nanoq.gl . www.naalakkersuisut.gl